

П Р А В И Л Н И К

за устройството, дейността и управлението на
Института по обща и неорганична химия
при Българската академия на науките

1. УВОД

Институтът по обща и неорганична химия (ИОНХ) при Българската академия на науките (БАН) е създаден с Постановление на Министерския съвет от 11.11.1959 г.

С протокол № 5, т. 1 от 18.03.1960 г. на Президиума на БАН е взето решение за разделяне на бившия Химически институт на БАН на Институт по органична химия и Институт по обща и неорганична химия.

С Указ № 1021 от 25.03.1985 г. на Държавния съвет на НРБ, ИОНХ е награден с орден „Кирил и Методий” I ст. за постигнати успехи в научните и приложни изследвания и във връзка с 25 години от създаването му.

2. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Член 1. Този правилник урежда устройството, дейността и управлението на Института по обща и неорганична химия при Българската Академия на

Науките. Той е съставен въз основа на Закона за БАН, Устава на БАН и нормативните документи.

Член 2. ИОНХ е постоянно научно звено на БАН.

Член 3. ИОНХ е автономна научна организация със седалище гр. София, на бюджетна издръжка със своя банкова сметка, юридическо лице с права да сключва договори и да бъде страна по съдебни и арбитражни дела.

Член 4. Предмет на дейността на ИОНХ е:

а. Провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания съобразени с европейските и националните приоритети в областта на неорганичната химия, аналитичната химия, теоретичната химия, адсорбцията, катализа, неорганичното материалознание и използването на природни ресурси, включително пряко участие в прилагането на научните резултати в практиката.

б. Обучение на докторанти.

в. Участие в обучението на студенти на договорна основа с висшите училища.

г. Подготовка на висококвалифицирани специалисти чрез след дипломна квалификация.

д. Консултантска и експертна дейност.

е. Създаване на нови технологии за получаване и на методи за охарактеризиране и анализ на материали; изработване на оригинална научна апаратура и уникални прибори, автоматизация на апаратури, както и усъвършенстването на съществуващи технологии, материали и уреди,

свързани с развитието на науката, потребностите на икономическото развитие на страната и международното научно сътрудничество.

ж. Осъществяване на стопанска дейност: внедряване на нови технологии, пилотни производства и маркетинг.

Звената на ИОНХ, които могат да осъществяват стопанска дейност се определят от Директора на Института въз основа на решение на Научния съвет. Стопанската дейност се ръководи от Ръководителя на звеното или от упълномощено от Директора лице и се основава на разработени за целта специфични финансови правила, а при липса на такива - от Правилника на ИОНХ за сключване на договори с външни възложители.

з. Осъществяване на сервизна дейност.

и. Организиране на национални и международни научни мероприятия, конгреси, конференции, симпозиуми, школи, семинари, кръгли маси и др.

к. Публикуване на научни резултати в международни и национални научни издания.

л. Популяризиране на постиженията на ИОНХ.

Член 5. ИОНХ осъществява своята дейност въз основа на: научно изследователски планове; разработване на проекти за научни изследвания с национални и международни научни институции; договори сключени от ИОНХ с министерства, ведомства, фондации, наши и чужди, стопански и др. организации и фирми. Институтът осъществява и дейност въз основа на сключени договори с външни възложители за изпълнение на извънпланови задачи.

3. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Член 6. Структурата на института включва:

а. Ръководни органи:

- Общо събрание на учените
- Научен съвет
- Директор
- Зам. директори
- Научен секретар

б. Структурни научни звена – направления и лаборатории.

в. Помощни звена – администрация, счетоводство и работилници.

г. Временно и постоянно функциониращи центрове към ИОНХ.

Член 7. Общо събрание на учените

а. Общото събрание на учените включва всички лица с научно звание или научна степен на основна работа в ИОНХ.

б. Общото събрание на учените избира свой председател за срок от четири години.

в. Директорът, Заместник-директорите и Научният секретар не могат да бъдат избрани за председател на Общото събрание на учените.

г. Общото събрание на учените се свиква от неговия председател, от Директора на постоянното научно звено, от Председателя на Научния съвет (след решение на Научния съвет), както и по предложение на една пета от своите членове.

д. Общото събрание на учените:

- Избира и отзовава своите представители в Общото събрание на Българската академия на науките.
- Избира, променя и допълва състава на Научния съвет на ИОНХ.

е. Общото събрание на учените:

- Приема, изменя и допълва Правилника за дейността на постоянното научно звено.
- Съвместно с Научния съвет приема годишните научно-изследователски отчети на института.
- Обсъжда програмите на кандидатите за Директор на ИОНХ по обявен конкурс и изпраща протоколите от обсъждането на Управителния съвет на БАН.

ж. Общото събрание на учените може да взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите на събранието с изключение на случаите по чл. 7, ал. д, за които решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав не може да се редуцира с повече от 20 %.

Член 8. Научен съвет на ИОНХ

а. Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на института с четиригодишен мандат.

б. За членове на Научния съвет се избират хабилитирани лица от ИОНХ и други научни институции съгласно Устава на БАН. Директорът е по право член на Научния съвет.

в. Членовете на Научния съвет на ИОНХ са между 15 и 25 души. Броят на членовете, които не са на основна работа в ИОНХ не може да надвишава една трета от общия брой на членовете на Научния съвет.

г. Съставът на Научния съвет може да се обновява в рамките на мандата му съгласно Правилника на БАН.

д. Научният съвет:

- определя научната политика на постоянното научно звено.
- приема планове за научно изследователска работа и учебната дейност на постоянното научно звено и заедно с Общото събрание на учените – годишния отчет на института.
- приема завършените планови и договорни изследвания.
- приема правилници за специфични дейности.
- приема по предложение на Директора бюджета на института и контролира изпълнението му.
- взема решения за създаване на научни структурни звена в института.
- утвърждава предложените от Директора Заместник-директори и Научен секретар.
- избира с тайно гласуване ръководителите на структурните научни звена.
- Зачислява и отчислява докторанти, избира техните научни ръководители и приема темите на докторантурите.

Член 9. Директор на ИОНХ

а. Директор на ИОНХ може да бъде хабилитиран учен с научна степен, който се назначава на основна работа в института.

б. Директорът се избира с конкурс от Управителния съвет на БАН за срок от четири години.

в. Директорът ръководи и управлява цялостната дейност на института съгласно Закона за БАН, Устава на БАН и този правилник.

г. Директорът:

- Представява ИОНХ пред всички органи и организации, юридически и физически лица в страната и чужбина.
- Разпорежда се с бюджета на постоянното научно звено и неговите фондове.
- Организира и ръководи изпълнението на административните задачи на института.
- Назначава, освобождава и пенсионира учените и помощния персонал в института съгласно Кодекса на труда и по установения от Закона и Устава на БАН ред.
- Зачислява и отчислява докторанти в съответствие с решенията на Научния съвет.
- Взема решения за разпореждане в интерес на ИОНХ с имущество, собственост на звеното, които се утвърждават от Научния съвет.
- Изпълнява и функции, които му се възлагат с нормативни актове от ръководството на БАН или произтичат от договори, по които ИОНХ е страна.

Член 10. Заместник директори на ИОНХ

а. Директорът назначава Заместник-директори по предложени от него кандидатури, одобрени от Научния съвет, за срок от четири години.

б. Заместник-директор на ИОНХ може да бъде хабилитиран учен на основна работа в института. Той замества Директора в негово отсъствие и може да ръководи определени дейности, възложени му с писмена заповед от Директора.

в. Заместник-директорът има правомощия да подписва всички финансово-счетоводни документи, за която цел има открит спесимен в банка.

Член 11. Научен секретар на ИОНХ

а. Директорът назначава Научен секретар по предложена от него кандидатура одобрена от Научния съвет, за срок от четири години.

б. Научен секретар може да бъде хабилитиран учен на основна работа в института. Той подпомага Директора в планирането и отчитането на научната и учебната дейност и осъществява други функции, възложени му от Директора с писмена заповед. Научният секретар отговаря за съвременното изготвяне и представяне на проектоплана, отчета и възлагателните заповеди за научноизследователската дейност на института, както и за участието на ИОНХ в международното сътрудничество.

в. Научният секретар има правомощия да подписва всички финансово-счетоводни документи, за която цел има открит спесимен в банка.

Член 12. Съвещателни органи

а. Съвещателни органи на Директора по научно-организационните и административно-стопанските въпроси са Директорският съвет на ИОНХ и Разширеният състав на ръководството.

б. Постоянният състав на Директорския съвет се определя със заповед на Директора и включва Ръководителите на структурните звена, Главния счетоводител и представители на синдикатите.

в. Протоколите от заседанията на Директорския съвет се водят от избран секретар на Директорския съвет и се съхраняват в администрацията на ИОНХ.

г. Постоянни членове на Разширения състав на ръководството са Директорът, Зам. директорите, Научният секретар, Председателят, Зам.-председателят и Секретарят на научния съвет, Ръководителите на направления, Представителите на ИОНХ в ОС на БАН и Главният счетоводител.

Член 13. Структурни научни звена

а. Структурните научни звена в института включват направления и лаборатории.

б. Създаване, реорганизация и закриване на структурни научни звена в института се извършва с решение на Научния съвет на ИОНХ.

в. Ръководител на научно структурно звено в ИОНХ може да бъде хабилиран учен на основна работа в института.

г. Ръководителите на научни структурни звена в ИОНХ се избират от Научния съвет с тайно гласуване по предложение на членовете на Научния съвет или на учените от структурното звено за срок до четири години, но не по-късно от датата на навършване на пенсионна възраст.

Член 14. Счетоводство

а. Счетоводството е помощно звено в института, което извършва цялостната финансово-икономическа дейност при изпълнение на научно изследователския план, проектите, договорите и др. задачи на института.

б. Главният счетоводител отговаря заедно с Директора на института за изпълнението и спазването на всички законови разпоредби и постановления.

Член 15. Администрация и помощни звена

а. Администрацията и помощните звена подпомагат работата на института в изпълнение на научноизследователските и другите задачи.

б. Ръководителите на помощните звена се назначават от Директора на института.

Член 16. Временно и постоянно функциониращи центрове към ИОНХ

а. Временни центрове към ИОНХ могат да се създават с цел мобилизиране на научния потенциал за разрешаване на значим научен или научно-приложен проблем или комплекс от проблеми.

б. Временните центрове в Института се основават в резултат на поръчка от външен възложител.

в. Ръководителите на временните центрове се назначават от Директора на Института в съгласие с волята на възложителя.

г. Постоянни центрове към ИОНХ се създават за обслужване и координиране на специфични дейности на ИОНХ (изграждане и улесняване на контактите наука-индустрия, интегриране със системата на висшето образование, връзки с обществеността и др.).

д. Решения за създаване на постоянни центрове към ИОНХ се вземат от Научния съвет. Дейността на всеки постоянен център се регламентира с отделен правилник, приет от Научния съвет.

е. Ръководителите на постоянни центрове към ИОНХ се избират от Научния съвет по предложение на Директора.

Член 16. Представители на ИОНХ в ОС на БАН

Представители на ИОНХ в ОС на БАН могат да бъдат хабилитирани учени от ИОНХ. Те се избират и отзовават от Общото събрание на учените с тайно гласуване.

Член 17. Колоквиуми

а. Колоквиумът на ИОНХ включва всички хабилитирани учени на трудов договор по условията на чл. 136, ал. 3 от КТ. Пред този колоквиум се представят научни доклади с общо институтско значение, като:

- Лекции на гостуващи учени.
- Специално поканени лекции.
- Резюмета на научни постижения на кандидатите в обявени от ИОНХ конкурси за ст.н.с. II ст.
- Периодично представяне на резултатите от научната и научно-приложната дейност на отделните лаборатории.

б. Колоквиумите към отделните научни направления на ИОНХ включват всички хабилитирани учени от съответното направление на трудов договор по условията на чл. 136, ал. 3 от КТ. Пред тези колоквиуми се представят научни доклади от интерес за направлението, като:

- Докладвания във връзка с разкриване на процедури за свободни докторантури.
- Предварителни защиты на дисертации.
- Тясноспециализирани научни доклади.

в. Ръководителите на колоквиумите се избират от Научния съвет на ИОНХ.

4. КАДРОВИ СЪСТАВ НА ИОНХ И ТРУДОВО-ПРАВНИ ОТНОШЕНИЯ

Член 18. Кадрови състав на ИОНХ

Кадровият състав на ИОНХ включва:

а. Назначените съгласно утвърдения му щат ръководни кадри, хабилитирани и нехабилитирани научни работници, специалисти, научно-помощен и административен персонал и работници.

б. Извънщатни служители (висококвалифицирани научни работници, специалисти и работници от външни организации, пенсионери и учащи при условията и по реда, предвиден в действащите нормативни актове и правилниците на ИОНХ).

в. Докторанти.

Член 19. Назначаване и освобождаване от длъжност

а. Ръководните кадри се избират съгласно Устава на БАН, хабилитираните и нехабилитирани научни работници – по реда, предвиден в Закона за научните степени и звания и Правилника за неговото приложение, а останалият персонал се назначава в съответствие с изискванията на Кодекса на труда и др. нормативни документи.

б. Заповеди за назначаване, преназначаване, освобождаване и пенсиониране на кадрите към института се издават:

- от Председателя на БАН за Директора.
- от Директора на ИОНХ за всички служители в института.

в. Оформянето на заповедите за назначаване, преназначаване, отпуски, освобождаване, пенсиониране и др. се извършва от длъжностно лице, натоварено да отговаря за личния състав.

Член 20. Атестиране

Институтът извършва редовно атестиране на научните кадри и на специалистите с висше и средно образование.

а. Директорът назначава Атестационна комисия с председател научния секретар;

б. Атестационната комисия може да предлага повишаване в степен, понижаване в степен или освобождаване, както и да прояви инициатива за обявяване на конкурс за научно звание.

в. Атестационната комисия изразява мнение при удължаване на трудовия договор на хабилитираните учени след навършване на пенсионна възраст, съгласно действащия правилник.

Член 21. Конкурси за научни звания

ИОНХ обявява конкурси за научни звания по решение на Научния съвет. Предложения за обявяване на конкурси се правят при следния ред:

а. Предложения за обявяване на конкурс за ст.н.с. I ст. се правят от Директора, Научния секретар или Ръководителя на направление.

б. Предложения за обявяване на конкурс за ст.н.с. II ст. се правят от Директора, Научния секретар, Ръководителя на направление или Ръководителя на лаборатория.

в. Предложения за обявяване на конкурс за научен сътрудник I-III ст. се правят от Директора, Научния секретар, Ръководителя на направление, Ръководителя на лаборатория или от хабилитираното лице, което ще бъде пряк научен ръководител.

г. Всички конкурси се обявяват в Държавен вестник и национален всекидневник.

Член 22. Обучение на докторанти

а. В ИОНХ могат да се обучават редовни или задочни докторанти по държавна поръчка или в рамките на изпълнение на проекти. Във втория случай решение за обявяване на докторантски конкурси се взема от Научния съвет на ИОНХ.

б. Всички конкурси за редовни и задочни докторантури се обявяват в Държавен вестник и национален всекидневник.

в. Всички редовни и задочни докторанти се зачисляват след конкурсни изпити. При зачисляване докторантите подписват типови договори с ИОНХ.

г. В ИОНХ могат да се обучават докторанти на свободна подготовка. Решението за зачисляване на докторант на свободна подготовка се взема от Научния съвет на ИОНХ след предложение от Колоквиум на ИОНХ.

Член 23. Трудовоправни отношения

а. Трудовоправните отношения в ИОНХ се осъществяват съгласно съществуващите закони, постановления и нормативни документи.

б. Синдикалната дейност в ИОНХ се извършва съгласно съществуващите нормативни документи.

в. Правата и задълженията на отделните категории длъжности са регламентирани със съответни длъжностни характеристики.

Член 24. Дейности в полза на трети юридически или физически лица

Служители на ИОНХ могат да извършват изследователска, сервизна и експертна дейност в полза на трети физически или юридически лица, като използват за това законоустановеното работно време и/или материална база, предоставена за ползване от ИОНХ, само ако тази дейност е регламентирана с решение на ръководните органи на държавата и на БАН и/или се осъществява в рамките на писмени договорни отношения с ИОНХ, представляван от Директора. Отклоненията от това задължение са нарушения на трудовите правоотношения и се санкционират в съответствие с КТ.

5. ФИНАНСИРАНЕ И БЮДЖЕТ

Член 25. Финансовата дейност на института се осъществява по реда, установен от Устава на БАН.

Член 26. В осъществяване на финансовата дейност Директорът се подпомага от главния счетоводител, който има права и задължения, съгласно Наредбата за главните счетоводители.

Член 27. За изпълнение на извънпланови научни задачи институтът може да сключва договори с външни възложители – министерства, ведомства, стопански организации, национални и международни научни организации и фондации и др. Постъпленията по тези договори се използват за финансиране на договорните разработки, за допълнително заплащане на

изпълнителите по договорните задачи по установения ред и за разширяване на материално-техническата база на института. Договорите се сключват съгласно правилата на ИОНХ за сключване на договори с външни организации.

Член 28. Сервизната дейност на ИОНХ се ръководи от ръководителя на съответната лаборатория или упълномощено от Директора лице и се извършва от определени от тези лица служители. Тази дейност се осъществява съгласно Правилника за сервизната дейност на ИОНХ и Правилника на ИОНХ за сключване на договори с външни организации.

Член 29. Институтът има право да ползва целево част от финансовите постъпления, както и в пълен размер реализираните в института бюджетни икономии (без икономии от фонд „Работна заплата” и стипендии) съгласно действащите за страната нормативни документи и Правилниците на ИОНХ за сервизна дейност и за сключване на договори с външни организации.

6. ИМУЩЕСТВО

Член 30. Институтът управлява и стопанисва предоставените му и придобити основни и оборотни средства и специални фондове съобразно тяхното предназначение съгласно Устава на БАН и законовите разпоредби.

7. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 31. Кореспонденция

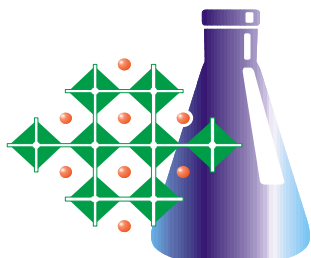
а. Постъпилата кореспонденция след завеждането ѝ във входящия дневник се докладва на Директора, а при отсъствието му на Зам. директора, който с резолюция определя изпълнителя и дава указания.

б. Оригиналите на постъпилата кореспонденция, издадените заповеди, както и копия от изходящата кореспонденция, планове, отчети и др. се съхраняват в администрацията на ИОНХ по установената от БАН номенклатура.

Член 32. Печат, лого, отличия

а. Институтът има свой кръгъл печат с надпис *Българска академия на науките* и в средата *Институт по обща и неорганична химия*. Печатите се съхраняват от определени със заповед от Директора длъжностни лица.

б. Логото на ИОНХ е:

в. Отличията на ИОНХ са:

- Почетен знак на ИОНХ I степен.
- Почетен знак на ИОНХ.
- Грамоти.

Член 33. Бюлетин на ИОНХ

ИОНХ издава неперидичното електронно издание *Бюлетин на ИОНХ*, в което се отразяват решенията на ръководството, решенията на Научния съвет, промените в кадровия състав, важни събития от живота на института и друга актуална информация. Главният редактор и редакторите на Бюлетина на ИОНХ се назначават от Директора.

8. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият правилник за устройството, дейността и управлението на Института по обща и неорганична химия при БАН е съставен на основание Закона на БАН, Устава на БАН и съществуващите разпоредби.

2. С отделни правилници се регламентират отделни специфични дейности на Института, като: изпълнение на договори с външни възложители, осъществяване на сервизна дейност, условия на труд, трудова дисциплина, участие на пенсионирани хабилитирани учени в научната дейност и др.

3. Правилникът е бил предложен за обсъждане от колектива на ИОНХ и в него са включени направените при обсъждането и приети предложения.

3. Настоящият правилник е приет от Общото събрание на учените при ИОНХ на 14.12.1994 г. с протокол №4, изменен и допълнен от Общото събрание на учените при ИОНХ на 07.02.2007 г. с Протокол № 07/2007 и на 08.10.2008 г. с Протокол № 12/2008.